

REZULTATI PREIZKUŠANJA INSEKTICIDOV PROTI AMERIŠKEMU ŠKRŽATKU (*Scaphoideus titanus* Ball) V LETU 2008

Miro MEŠL¹, Jože MIKLAVC², Boštjan MATKO³

^{1,2,3}KGZS – Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

IZVLEČEK

V letu 2008 smo v vinogradu sorte 'laški rizling' preizkušali delovanje insekticidov na ameriškega škržatka *Scaphoideus titanus* Ball. Preizkušali smo insekticide Steward (indoksakarb) in Reldan 22 EC (klorpirifos-metil) v različnih terminih in kombinacijah. Populacijo ameriškega škržata smo spremljali z rumenimi lepljivimi ploščami tipa Trece – Pherocon AM 22 x 18 cm. Rezultati so pokazali, da škropljenje v danem terminu ni statistično značilno zmanjšalo populacije ameriškega škržatka.

Ključne besede; Ameriški škržatek, *Scaphoideus titanus*, insekticid, rumena lepljiva plošča

ABSTRACT

RESULTS OF INSECTICIDES TESTING AGAINST LEAFHOPPER *Scaphoideus titanus* Ball IN THE YEAR 2008

In year 2008 we tested insecticides against leafhopper *Scaphoideus titanus* Ball. The trial was done in the vineyard of the variety 'Italian Riesling'. We tested insecticides Steward (indoxacarb) and Reldan 22 EC (Chlorpyrifos-methyl) in different periods and combinations. We track the population of *Scaphoideus titanus* Ball with yellow sticky plates of type Trece - Pherocon AM 22 x 18 cm. Results showed, that spraying in a given period has not statistically significantly reduced the population of leafhopper.

Key words: leafhopper, *Scaphoideus titanus*, insecticide, yellow sticky plate

1 UVOD

Ameriški škržatek (*Scaphoideus titanus* Ball) je v primorskih vinogradih splošno razširjen, v zadnjih letih pa se je močno razširil tudi v podravski in posavski vinorodni deželi. Neposredno škržatek ne povzroča nobene škode, pač pa je zelo učinkovit prenašalec zlate trsne rumenice (povzročitelj Grapevine flavescence doree phytoplasma - FD). V vinogradih, kjer se pojavlja zlata trsna rumenica, je eden od ukrepov tudi zatiranje ameriškega škržatka z zato registriranimi insekticidi.

2 MATERIALI IN METODE DE LA

Poskus smo izvedli na lokaciji Nebova pri Mariboru, v 33 let starem vinogradu sorte laški rizling. Populacijo vseh razvojnih stadijev ameriškega škržatka v poskusnem vinogradu smo spremljali z rumenimi lepljivimi ploščami tipa Trece – Pherocon AM, velikosti 22 x 18 cm. V vsakem postopku smo izobesili po 4 rumene lepljive plošče. Poskus z izbranimi insekticidi

¹ univ. dipl. inž. agr., Vinarska 14, SI-2000 Maribor

² mag. agr. znan., prav tam

³ univ. dipl. inž., agr., prav tam

smo izvedli v priporočenih terminih iz tehnoloških navodil za integrirano pridelavo grozdja. Škropili smo s traktorskim nošenim pršilnikom Zupan ob porabi vode 700 l/ha.

Preglednica 1: Splošni podatki o poskusu

Kultura: Vinska trta	Sorta: 'laški rizling'	Latinsko ime: <i>Vitis vinifera</i>
Velikost vinograda: 0,46 ha	Velikost poskusa: 0,46 ar	Postavitev poskusa: Bločni poskus
Velikost parcel: 10,4 ar 13 ar (kontrola)	Število ponovitev: 4 rumene plošče	Starost vinograda: 33 let

Preglednica 2: Uporabljeni kemični pripravki

Št. obr.	Kemični pripravki	Aktivne Snovi	Formulacija	Odmerki		Datumi škropljenj
				g, ml, a.s./ha	kg, l prip./ha	
1.	Steward I	Indoksakarb	WG	50 g	0,15	2. 7.
	Reldan 22 EC II	Klorpirifos-metil	EC	225	1,0	17. 7.
2.	Reldan 22 EC	Klorpirifos-metil	EC	225	1,0	2. 7.
3.	Reldan 22 EC I, II	Klorpirifos-metil	EC	225	1,0	2. 7., 17. 7.
4	Kontrola - neškropljeno					

Preglednica 3: Podatki o izvajanju škropljenj

	1. škrop.	2. škrop.
Št. obravnavanja	1,2,3	1,3
Datum škropljenja	2. 7.	17. 7.
Stadij razvoja rastlin	debeljenje jagod	debeljenje jagod
Temperatura	26,4 °C	26,1 °C
Količina padavin med posameznimi škropljenji	25,6 mm (do 2. šk.)	-
Št. dni med posameznimi škropljenji	15 dni (do 2. šk.)	-
Količina škropilne brozge	700 l/ha	700 l/ha
Vrsta in tip škropilnice	Traktorska nošena – Zupan	

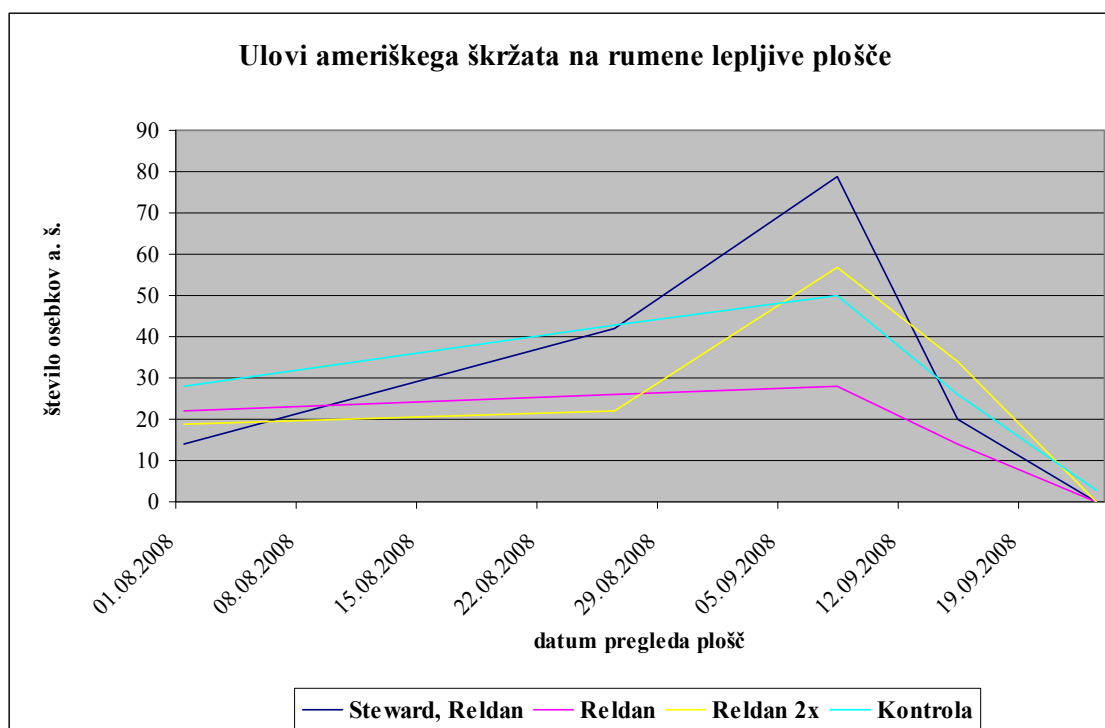
Vrsta in tip šobe	80 - SF-02
Tlak	10 bar

3 REZULTATI

Rumene lepljive plošče smo pregledali dne 1. in 26. avgusta ter 15. in 23. septembra. Število ujetih osebkov ameriškega škržatka ter statistično primerjavo prikazujemo v preglednici 4. Za statistično analizo smo uporabili Duncanov test za izračun statistično značilnih razlik. V grafikonu 1 je prikazan ulov osebkov ameriškega škržatka po datumih pregleda rumenih lepljivih plošč. Največjo učinkovitost pri ocenjevanju dne 1. avgusta je pokazal postopek 1 (Steward, Reldan) in sicer 57,1%, medtem ko sta postopka 2 (Reldan) in 3 (Reldan 2x) dosegla učinkovitosti 21,4% in 32,1%.

Preglednica 4: Rezultati ulova ameriškega škržata na rumene plošče

Kemični pripravek oz. »program«	Povprečno št. ameriških škržatov/ rumeno ploščo in statistična primerjava				
	1. 8.	26. 8.	8. 9.	15. 9.	23. 9.
1. Steward I, Reldan II	3,0 a	10,5 a	19,75	5	0
2. Reldan	5,5 ab	6,5 a	7	3,5	0
3. Reldan 2 X	4,75 ab	5,5 a	14,25	8,5	0
4. Kontrola	7,0 b	10,75 a	12,5	6,5	0,75

Slika 1: Rezultati ulova ameriškega škržata na rumene plošče po posameznih datumih kontrole

4 SKLEPI

- Na podlagi enoletnih rezultatov preizkušanj insekticidov lahko trdimo, da je učinkovitost pripravkov premajhna, saj je šlo za majhno populacijo ameriškega škržatka
- Pojavlja se vprašanje ali se čas uporabe insekticidov proti ameriškemu škržatu ujema s časom zatiranja grozdnih sukačev v SV Sloveniji
- Po našem mnenju bi morali tretiranje opraviti v začetku avgusta
- V poskusu nismo preizkušali sintetičnih piretroidov, ki so dovoljeni po tehnoloških navodilih za zatiranje ameriškega škržatka
- Po naših izkušnjah bi lahko uporaba piretroidov povzročila velike težave s pršicami šiškaričami (akarinozo, erinozo) in prelkami (rdečo sadno pršico) v pomladi naslednje leto, še posebej v primeru hladnega vremena
- V SV Sloveniji so se v preteklih 15 letih za zatiranje grozdnih sukačev uporabljali predvsem pripravki iz skupine organskih fosforjevih insekticidov, zato menimo, da bi bilo potrebno v praktično zatiranje ameriškega škržatka vključiti pripravke iz drugih skupin s čim ožjim spektrom delovanja.
- V Avstriji in Nemčiji je registriran pripravek Reldan 2E z enakim deležem aktivne snovi kot v Reldanu 22EC, vendar v odmerku 2 litra/ha pri enakem MRL-ju, kot v Sloveniji.
- V Avstriji so v letu 2007 na območju velikega naleta ameriškega škržatka priporočali uporabo pripravka na osnovi a.s. imidakloprid. V Italiji je za ta namen med drugimi pripravki registriran pripravek na osnovi a.s. tiametoksam.

5 VIRI

Tehnološka navodila za integrirano pridelavo grozdja: leto 2008/ (avtorji Tomaž Džuban...*(et al.)*); uredil Tomaž Džuban). – Ljubljana: Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, 2008